Universitätsbibliothek Paderborn

Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m] actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

Capitulum tertium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

Visual Library

oratio poterat eſtimari. Regu
laris vt ſup̄ q̄ȝ dictū eſt eſſe de
bet oõ: vt fiat in ſpū et v̄itate:
qḋ extra eccleſiā nequaq̄ȝ pōt
cōtingere. Excluſis ergo cūctꝫ
infidelibꝫ .i. gentilibꝫ ⁊ iudeis:
imo etiā hereticis q̇ ſe ab vnita
te fidei ꝑ diuerſas hereſum pe-
ſtes abruperunt: ſolis fidelibꝰ
et eiſdem bonis ac malis orare
cōceſſū eſt: Malus em̄ orare
debet vt bonus fiat: bonus vt
melior. Sicut em̄ i domo ma-
gni cuiuſdā patriſfamilas ſuꝰ
q̇ ſe ꝓ culpa ſua ſcit dn̄o diſpli-
cere/ p̄cibus veniā implorat:
q̇ autē ſe placere p̄ſumit/ maio
rem adhuc grām ſatagit ꝓme-
reri: ſic in eccleſia dei petōr orā
do niti debet ad veniā: iuſtꝰ ad
ampliorē grām: vt vtriq̄ȝ ſi nō
pares in merito: cōſortes tamē
habeant in regno. Sed iā tem
pus eſt ꝓpoſitā aggredi queſtio
nem/ de qua certius aliq̇d diſ-
finire: nō aliud fere eſt q̄ȝ pru-
nas ſub cinere latentes nudis
calcare veſtigijs.

Capitulum tertium.

Cum ergo ſex ſint cōtē-
ta orationis de quibꝫ or
dine tractauimꝰ: ex eo-
rum omniū ↄcurſu conijciēdū
eſt: q̇ a deo vel exaudiri vel re-
pelli credat̄ oõ. Cōſiderantem
oportet q̇s petat: et a q̄ petat: ⁊
q̇d petat: ⁊ cui: ⁊ q̄re: ⁊ q̄liter: ⁊
ex his quātū fieri poteſt huius
rei trahi cōiecturā. Primo q̇s
petat: qm̄ ſi fidelis non ē q̇ pe-
tit/ q̄cunq̄ȝ modo ſe habeant q̄
ſequnt̄: nec orare dr̄: nec exau-
diri putādus eſt: qm̄ deꝰ p̄ter fi
dem: nec orari pōt/ nec orantē
exaudire. Unde et q̄dringenti
q̇nquaginta ſacerdotes Baal 3. Reg. 18.
pro igne celeſti ad deuorandū
holocauſtū exauditi non ſunt:
ſolus aūt helias in fide ſua me
ruit exaudiri. Scḋo q̇d petat:
qm̄ ſi aliud q̄ȝ bonū nec orare
nec exaudiri dignus eſt: q̇a oõ
nō eſt niſi ḋ bonis: ⁊ licȝ adep-
tus ſit malū qḋ poſtulabat/ nō
tn̄ credit̄ exauditus: ſȝ potius
cōdemnatꝰ: qꝛ malo ſuo qḋ pe
tebat obtinuit: quēadmodū fi-
lij iſrl' carnes male cōcupitas:
pro q̇bus grauiter puniti ſunt Nume. 11.
apud ſepulchra cōcupiſcentie.
Tertio a q̄ petat: q̇a ſi ab alio
q̄ȝ a deo/ nec orat nec exaudit̄:
qm̄ ad eū qui ſolꝰ orandus eſt:
et ſolus orātē exaudire poteſt/
petitionē nō dirigit. Unde p̄fa
ti ſacerdotes baal: q̇a diuinum 3. Reg. 18.
ignem non a deo ſȝ ab ip̄o baal
poſtulabant/ merito reprobati
ſunt: helias vero quia ab illo q̇
dare poterat: exauditꝰ ē. Quar
to cui petatur: qm̄ ſi ille cui pe-
titur/ dignꝰ vel idoneus non
eſt/ non habet effectū circa ip̄m
oratio: quēadmodū ſamuel li-
cet fletūs/ pro ſaul quē dn̄s re- 1. Reg. 15. et. 16.
probauerat nō meruit exaudi-
ri. Quinto q̄re petat: q̇a ſi non
bona intētione petit/ nihilomi
nus nec orat nec exauditur: qꝛ

deus malo aĩo orari nõ poteſt:
et malas hoĩm non approbat
voluntates. Unde ĩ epl'a iaco-
Jacob.4. bi ſcriptũ eſt: Petitꝫ ⁊ nõ acci-
pitis: eo qꝺ male petatis: vt in
Luce.9. ſumatis in cõcupiſcẽtijs vr̃is.
Sic ⁊ diſcipl'i in exuſtiõe ciui-
tatis ſamarie: ignẽ de celo pete-
re ꝓhibiti ſũt. Sexto q̃liter pe-
tat: q2 ſi non digne petit. i. pie
hũiliter ⁊ deuote/ nec orat ſi-
militer nec exaudit̃: q2 de⁹ a ne-
Luce.18. gligentibꝫ nõ orat̃: nec eoꝝ pe-
titionibꝫ acquieſcit. Uñ cũ illi
duo hoĩes aſcendiſſent in tem-
plũ vt orarẽt: phariſeus nõtã
orans q̃ꝫ ſua benefacta ſuꝑbe
cõmẽorãs/ nocẽtior exiuit quã
ĩtrauerat: publican⁹ aũt in hũi-
litate ſua iuſtificat⁹ abſceſſit.

Capitulum quartũ.

Vides ergo ad h̃ vt ali-
quis in oratione exau-
diatur/ hec oĩa poſtula-
ri: videlꝫ vt fidelis petat: ⁊ a
deo: ⁊ bonũ petat: et ei qui ha-
bet rei petite cõmertiũ: ⁊ bona
intẽtiõe: ⁊ debito mõ. Oportet
ergo (vt dixim⁹) fidelẽ eſſe q̇ pe-
tit: nec tñ ſufficit q̃modocunqꝫ
cetera cũcta ſe habeãt: ſꝫ recipe
diſtinctionẽ. Oĩs quippe fi-
delis (vt ſupra q̃ꝫ dictũ eſt) aut
iuſtus eſt/ aut iniuſtus: rurſũqꝫ
tã iuſt⁹ q̃ꝫ iniuſtus aut electus
aut reprobꝫ ſit neceſſe ẽ: Juſtũ
autẽ vel iniuſtũ accipimus ſm
ꝑſentẽ vite q̃litatem/ q̇ mutari
põt: electum aut reprobum ſm
eternã dei ꝑcognitionẽ/ q̇ falli
nõ põt. Eſt itaqꝫ fidelis iuſt⁹ et
electus/ ꝑſeuerãs in gr̃a. Et eſt
iniuſtus ⁊ reprobꝫ: ꝑtinax ĩ ma-
licia. Et ẽ iuſt⁹ ⁊ reprobꝫ: q̇ ca-
dit a iuſticia. Et ẽ iniuſt⁹ ⁊ ele-
ctus: q̇ reſurget a culpa. Oẽs
igit̃ fideles aut iuſti ſunt ⁊ ele-
cti: aut iuſti ⁊ reprobi: aut iniu-
ſti ⁊ electi: aut iniuſti ⁊ reprobi.
De ꝓmo exemplũ habes in pe-
tro: de ſcꝺo in diſcipl'is abeun-
tibꝫ retro: de tertio ĩ leui publi-
cano: de quarto in ſymone ma-
go. Infideles aũt oẽs genera-
liter iniuſti ſunt: qm̃ preter fi-
deꝫ q̇ iuſtificat impiũ nulla po-
teſt eſſe iuſticia. Uerũtamẽ eo-
rum q̃ꝫ alij ſunt electi/ q̇ ꝑ gra-
tiã ꝯuertunt̃/ vt cornelius: alij
xo reprobi q̇ ĩfidelitate ſua mo-
riunt̃ vt pilat⁹. Itaqꝫ bimẽbri
diuiſione cõtẽti ſunt: vt alij di-
cant̃ iniuſti et electi: alij iniuſti
et reprobi: qm̃ iuſti apud eos
vt diximus nulli ſunt.

Capitulum quintũ.

Fidelis ergo iuſt⁹ ⁊ ele-
ctus ſi orãdo a deo qui
ſolus dare põt petit ſi-
bi ſũmũ bonũ qꝺ eſt vita et̃na:
bona q̇dem intẽtione: ⁊ debito
modo: ꝑfecto exaudit̃ ⁊ impe-
trat: tum ꝓpter preſentẽ iuſticiã
q̃ dignus ẽ: tũ ꝓpter dei ꝑſcien-
tiã q̇ melior futur⁹ ad vitã pre-
deſtinatus eſt: Idcirco aũt bo-
na intentio req̇ritur: qm̃ vt di-
ximus/ põt etiã h̃ bonũ nõ bo-